

# A

# ΑΥΤΟΝΟΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ



3

*Καλή ΤΕΤΡΑΕΤΙΑ...*

ΑΥΤΟΝΟΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ  
(plebe, anagna, outoria, los solidarios)



## Αντιπληροφόρηση



### Αντιολυμπιακό Συντονιστικό Ιωαννίνων

Στα Γιάννενα αυτό τον καιρό αρχίζει να δραστηριοποιείται το Αντιολυμπιακό Συντονιστικό Ιωαννίνων. Το Α.Σ.Ι. αποτελεί μια πρωτοβουλία ανάδειξης κάποιων θεμάτων, που προκύπτουν από την διεξαγωγή των ολυμπιακών αγώνων, με κινηματικά μέσα και ένα συντονιστικό κινήσεων και δράσης ενάντια στην Ολυμπιάδα. Το Α.Σ.Ι. στηρίζουν: Κ.Κ.Ε.(μ-λ), Μ-Α-Κ.Κ.Ε., Κοινωνικό Φόρουμ Ιωαννίνων, Πρωτοβουλία Αγώνα, Αυτόνομες Παρεμβάσεις.

### Ε.Σ.Ε.

Στις 4 και 5 Οκτώβρη μέσα από γενικές συνελεύσεις ιδρύθηκε η Ε.Σ.Ε. (Ελευθεριακή Συνδικαλιστική Ένωση). Μέσα από την ιδρυτική της διακήρυξη, «η Ε.Σ.Ε. αποτελεί μια συνδικαλιστική κίνηση που αναφέρεται στον αναρχοσυνδικαλισμό και δραστηριοποιείται σε εργασιακούς και κοινωνικούς χώρους.»<sup>1</sup> Θέτοντας ως ένα μακροπρόθεσμο στόχο τη συγκρότηση μιας νέας Επαναστατικής Συνομοσπονδίας Εργασίας προτείνει μια πλατφόρμα δράσης στους εργασιακούς χώρους με τους εξής σκοπούς-μέσα:

- Προώθηση της άμεσης δράσης και της αυτοοργάνωσης στους χώρους δουλειάς
- Όξυνση της αντιπαράθεσης με την εργοδοσία, το κεφάλαιο και το κράτος
- Υπέρβαση των δομών των σημερινών σωματείων
- Συγκρότηση νέων ανεξάρτητων σωματείων και ομοσπονδιοποίησή τους
- Αυτοοργάνωση των εργαζομένων στην προοπτική της Γενικής Επαναστατικής Απεργίας.

### Καταλήψεις

Από τις αρχές Φλεβάρη, οι ισπανικές αρχές έχουν ξεκινήσει κύμα επιθέσεων με σκοπό την εικένωση των καταλήψεων στη Βαρκελώνη. Αυτό εντάσσεται σε μια ενιαία στρατηγική των ευρωπαϊκών κρατών για το κλείσιμο των καταλήψεων στέγης και των κοινωνικών κέντρων, κάτι που ενδέχεται να συμβεί και στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στις ολυμπιακές πόλεις με πρόσχημα τους αγώνες.



**ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΤΙΣ  
ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ**

<sup>1</sup> Ε.Σ.Ε. «Τι είναι και τι επιδιώκει η Ε.Σ.Ε.» Οκτώβρης 2003, ese\_union@yahoo. gr

### Task force

Με αφορμή την αποστολή παγιδευμένων επιστολών σε αξιωματούχους της Ε.Ε., δημιουργείται ειδική ομάδα για την καταπολέμηση του 'αναρχο-επαναστατικού' φαινομένου. Η task force αποτελείται από ειδικούς των αντιτρομοκρατικών υπηρεσιών 7 χωρών (Ολλανδία, Γερμανία, Βέλγιο, Γαλλία, Ισπανία, Ελλάδα, Ιταλία) και έναν ανώτερο υπάλληλο της Europol. Σκοπός της είναι η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των χωρών και ένα κοινό πρόγραμμα δράσης. Στη παγκοσμιοποίηση της καταστολής απαντάμε με παγκοσμιοποίηση της αντίστασης.

### Ρολφ Πόλε

Σάββατο 7 Φλεβάρη πέθανε στην Αθήνα ο αγωνιστής Ρολφ Πόλε. Στη δεκαετία του 60 συμμετέχει ενεργά στο γερμανικό κίνημα ως συνήγορος των φοιτητών και της εξωκοινοβουλευτικής αντιπολίτευσης (ΑΡΟ). Δικάζεται και καταδικάζεται τόσο για τη συμμετοχή του σε διαδηλώσεις όσο και με την κατηγορία για συμμετοχή στη RAF. Απελευθερώνεται από το «Κίνημα 2 Ιούνη», μετά την ανταλλαγή του Πέτερ Λόρεντζς(χριστιανοδημοκράτης πολιτικός), με άλλους έξι πολιτικούς κρατούμενους. Μετά από ένα χρόνο παραμονής στην Υεμένη, συλλαμβάνεται στην Ελλάδα και εκδίδεται στη Γερμανία δυο μέρες πριν τις γερμανικές εκλογές (δώρο του Καραμανλή στον καγκελάριο Σμιτ) παρά το κίνημα αλληλεγγύης που αναπτύχθηκε. Αφού κυνηγήθηκε από το 1969 μέχρι το 1982 από το γερμανικό κράτος, το 1985 αποφάσισε να επιστρέψει στην Αθήνα.

...και ξέρω, θα πολεμήσουμε  
και ξέρω, θα νικήσουμε  
και ξέρω, θα ζήσουμε  
και θ' αγαπηθούμε  
κι ο πλανήτης Γη  
σε όλους μας θ' ανήκει  
κι ο καθένας θα έχει  
αυτό που χρειάζεται

και δεν θα πάρει πια δέκα χιλιάδες χρόνια  
γιατί έφτασε η ώρα.

(απόσπασμα από το τραγούδι «το όνομα μου  
είναι άνθρωπος» του γερμανικού συγκροτήματος  
«Ήχος, Πέτρες, Θρύψαλα»)





Σύμφωνα με τις απόψεις του Illich το σχολείο προσπαθεί να μετατρέψει τους ανθρώπους σε κάτι, να τους διαπλάσει σύμφωνα με κάποιο προκαθορισμένο σκοπό, διαμέσου ενός οργανωμένου προγράμματος. Το σχολείο –σαν πηγή ιδεολογικού ελέγχου– υποτάσσει το άτομο στον έλεγχο και στην εξουσία των ειδικών και των θεσμών, μιας και αυτοί κατευθύνουν τη ζωή των ανθρώπων και ορίζουν για λογαριασμό τους τι είναι θεμιτό και τι όχι, τι είναι αξιόλογο και μη.

Επιπλέον ο μαθητής μαθαίνει (στο σχολείο) ότι όλο και περισσότερη αγωγή σημαίνει όλο και καλύτερα αποτελέσματα. Έτσι μπερδεύει τη διδασκαλία με τη μάθηση, την προαγωγή με τη μόρφωση, το δίπλωμα με την ικανότητα. Η φαντασία στρέφεται προς την υπηρεσία και όχι προς την αξία. Η ιατρική φροντίδα αντικαθιστά την υγιεινή, η αστυνομική προστασία (αντικαθιστά) την ασφάλεια, η στρατιωτική κυριαρχία την εθνική ακεραιότητα. Αξίες όπως υγεία, μάθηση, αξιοπρέπεια, ανεξαρτησία, καταντούν να μην σημαίνουν τίποτα άλλο παρά το αντίκρισμα της λειτουργίας των θεσμών αυτών που ισχυρίζονται ότι υπηρετούν τους προαναφερόμενους στόχους.

Η θεσμοποίηση των αξιών οδηγεί στην κοινωνική πόλωση, την ψυχολογική ανικανότητα και τη μόλυνση της φύσης.

Απ' τη μια η εξάρτηση (κυρίως των φτωχών) από τη θεσμοποιημένη πρόνοια προσθέτει μια νέα διάσταση στην (κοινωνικο-πολιτική) αδυναμία τους: την ψυχολογική ανικανότητα, την αδυναμία να φροντίσουν για τους εαυτούς τους. Απ' την άλλη η κοινωνία έχει πεισθεί ότι οι υπηρεσίες που ελέγχονται από μια μειοψηφία είναι ηθικώς αναγκαίες και θεωρούν ανεύθυνο και ανατρεπτικό να φροντίζει κανείς τον εαυτό του. Οι άνθρωποι, μέσα από το σχολείο, μαθαίνουν να θεωρούν τους εαυτούς τους έξυπνους ή ηλίθιους, αξίους ή αποτυχημένους. Η ψυχολογική εξουσία του σχολείου γίνεται κατάφωρη αν πάρουμε υπόψη ότι η αυτοαντίληψη του ανθρώπου εξαρτάται από την αναγνώριση και την ικανότητα λειτουργίας μέσα σ' ένα κοινωνικό πλαίσιο.

Όσον αφορά την κοινωνική πόλωση δεν χρειάζεται να γίνει πολύς λόγος. Οι έρευνες τόσο του 1970 όσο και του 2000 δείχνουν ότι το σχολείο διαιωνίζει την κοινωνική διαστρωμάτωση. Οι φτωχοί διδάσκονται να πιστεύουν πως τα σχολεία τους δίνουν την ευκαιρία για κοινωνική άνοδο και ότι το προσωπικό ταλέντο είναι αυτό που εξασφαλίζει την επιτυχία. Ο πλούσιος όμως πέρα από το ότι θα έχει ανατραφεί σ' ένα καλύτερο περιβάλλον (γλωσσικό, κοινωνικό, πολιτιστικό...) απ' ότι ο φτωχός, θα έχει και την άνεση να σπουδάσει περισσότερα χρόνια απ' ότι ο δεύτερος. Άρα θα είναι και «καλύτερος άνθρωπος». Μ' αυτό τον τρόπο γίνεται φανερή η κρυφή μορφή του σχολικού προγράμματος: η κατανάλωση γνώσης μεταγλωττίζεται σε κατοχή προνομίων και άσκηση εξουσίας. Στη βάση αυτής της πίστης (από μέρος των φτωχών) ο θεσμός του σχολείου ευνοεί μια διπλή εκμετάλλευση: την διάθεση κονδυλίων για την εκπαίδευση των λίγων και την παραδοχή του κοινωνικού ελέγχου από τους πολλούς.

Επίσης ο καταναλωτής μιας προ- μαγειρευμένης γνώσης μαθαίνει ν' αντιδρά στη γνώση που παίρνει παρά στην πραγματικότητα που την έχει αφαιρέσει μια ομάδα ειδικών. Αν η επαφή με την πραγματικότητα ελέγχεται πάντα από έναν θεραπευτή και αν αυτός που



μαθαίνει δέχεται αυτό τον έλεγχο σαν φυσιολογικό, ολόκληρη η κοσμοθεωρία του γίνεται ουδέτερη και «υγιεινή», γίνεται πολιτικά ανίκανος.

Βασικό χαρακτηριστικό του θεσμού του σχολείου είναι η αποξένωση. Αποξένωση του ανθρώπου από τον ίδιο του τον εαυτό μιας και παραδίδει το μυαλό του στα χέρια της αγωγής, αποξένωση απ' τη μάθηση αφού αυτή προσφέρεται απ' τις υπηρεσίες ως πακέτο- προϊόν, αποξένωση απ' το περιβάλλον του αφού ο άνθρωπος δεν έχει πρόσβαση στα γεγονότα και στα εργαλεία που διαμορφώνουν τη ζωή τους. Ο ακρωτηριασμός του ολικού χαρακτήρα της ζωής ενισχύεται απ' τον παράγοντα της αποξένωσης.



Η μετατροπή της ποιότητας της ανάπτυξης σε εμπορεύσιμο είδος και ο μετασχηματισμός της ανάγκης για μάθηση σε απαίτηση για σχολικό σύστημα, αλλάζει το νόημα της γνώσης από έναν όρο που χαρακτηρίζει οικειότητα, συναναστροφή και εμπειρία ζωής, σ' έναν άλλον που χαρακτηρίζει επαγγελματικά πακεταρισμένα προϊόντα, εμπορεύσιμους τίτλους και αφηρημένες αξίες.

Για τον Illich η μάθηση δεν είναι αποτέλεσμα της διδασκαλίας αλλά το αποτέλεσμα της ανεμπόδιστης συμμετοχής του ατόμου σε δραστηριότητες. Οι περισσότεροι άνθρωποι μαθαίνουν καλύτερα με τη συμμετοχή. Παρόλα αυτά το σχολείο διδάσκει ότι η μάθηση είναι αποτέλεσμα της διδασκαλίας και συνδέει τους (κοινωνικούς) ρόλους με την διαδικασία (διδασκαλία, διπλώματα, μακροχρόνιο εκπ/σης) με την οποία υποτίθεται ότι αποκτώνται οι (απαιτούμενες για τον κοινωνικό ρόλο) ιδιότητες ή ικανότητες. Παράλληλα το σχολείο αναγκάζει τους ανθρώπους να ταυτίσουν την ανάπτυξή τους μ' ένα λεπτομερή σχεδιασμό και χειρισμό. Οι μαθητές —από νωρίς— υποκινούνται στα μέτρα των άλλων για τον καθορισμό της προσωπικής τους ανάπτυξης. Έτσι ο καθένας στριμώχνει τον εαυτό του στο χώρο που έμαθε ν' αναζητά και με την ίδια διαδικασία ορίζει και τη θέση του άλλου μέχρις όλοι και όλα μπουκνουν στη θέση τους. Όταν το άτομο αποδεχθεί την αναγκαιότητα του σχολείου γίνεται εύκολα θύμα και άλλων θεσμών. Ο συνδυασμός της αποξένωσης με τον χειρισμό της προσωπικής ανάπτυξης από τρίτους έχει σαν αποτέλεσμα να προετοιμάζονται τα άτομα να αποδεχθούν μια κοινωνία που δεν προσφέρει παρά έτοιμα πακέτα και πράγματα για όλες τις πτυχές της ζωής. Έτσι, οι ανθρώπινες σχέσεις περιορίζονται στη σχέση που έχουν μεταξύ τους οι επαγγελματίες και οι πελάτες.

Επιπλέον το σχολείο μπει τον άνθρωπο σ' ένα κόσμο όπου όλα μπορούν να μετρηθούν, ακόμη και η φαντασία αλλά και ο ίδιος ο άνθρωπος. Η προσωπική ανάπτυξη όμως είναι η ανάπτυξη μέσα σε μια πειθαρχημένη αμφισβήτηση και δεν είναι δυνατόν να μετρηθεί με κανένα κριτήριο. Η μάθηση που οραματίζεται ο Illich είναι μια συνεχής αναδημιουργία που δεν μπορεί να μετρηθεί.

Με βάση τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι ο Illich είναι υπέρ της κατάργησης των σχολείων αλλά και των θεσμών εκείνων που τροφοδοτούν το δογματισμό και τις ηθικές επιταγές. Μια κοινωνία χωρίς σχολεία δεν μπορεί να είναι παρά μια κοινωνία χωρίς



εξουσιαστικούς και μυστικιστικούς θεσμούς, θα είναι μια κοινωνία αυτορρυθμισης όπου οι θεσμοί θα είναι προϊόντα ανάγκης και όχι πηγές εξουσίας. Το είδος των θεσμών πρέπει ν' αλλάξει και αυτοί πρέπει να λειτουργούν προς όφελος του ατόμου. Αυτό το στόχο αλλαγής (όσον αφορά τη «μόρφωση») θα υπηρετούν μια σειρά από υπηρεσίες «κοινής ωφέλειας» για την εκπαίδευση που θα μπορούν να χρησιμοποιούν οι άνθρωποι για τους δικούς τους σκοπούς.

Ο σχεδιασμός των νέων εκπαιδευτικών θεσμών δεν θα πρέπει ν' αρχίσει με τους οργανωτικούς στόχους που θα έβαζε ο διευθυντής, ή με τους στόχους της διδασκαλίας που θα έβαζε ο εκπ/κός. Δεν πρέπει ν' αρχίσει με το ερώτημα «Τι πρέπει να μάθει κανείς» αλλά με το ερώτημα «Με τι είδους πράγματα ή ανθρώπους θα επιθυμούσαν να έρθουν σε επαφή οι μαθητές προκειμένου να μάθουν». Σε μια αποσχολειοποιημένη κοινωνία ο μαθητής θα πρέπει να έχει εγγυημένη την ελευθερία του χωρίς να εγγυάται στην κοινωνία τι είδους γνώση θα αποκτήσει και θα διατηρήσει δικιά του. Στον κάθε άνθρωπο πρέπει να εξασφαλίζεται η κατ' ιδίαν μάθηση με την ελπίδα ότι θα αναλάβει την ευθύνη να βοηθήσει άλλους ν' αναπτυχθούν και αυτοί σαν ανεξάρτητα άτομα.

Οι νέοι αυτοί θεσμοί θα αποτελούν κανάλια τα οποία θα είναι προσιτά σε όλους και όλος ο κόσμος θα προσέρχεται ισότιμα. Η λειτουργία των κυλωμάτων μάθησης θα απαιτεί μερικές από τις ικανότητες που συναντάμε στο προσωπικό ενός μουσείου, μιας βιβλιοθήκης

ή ενός γραφείου ευρέσεως εργασίας. Η μαθητική πειθαρχία, κύκλοι σπουδών, βαθμοί, διπλώματα κ.α. δεν θα έχουν θέση στα δίκτυα που αναφέρονται παρακάτω. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι προτάσεις του Illich δίνουν έμφαση στο διαχωρισμό της μάθησης από τον έλεγχο και κατ' επέκταση από το μονοπώλιο της γνώσης. Η κατάργηση των σχολείων θα σήμανε την έλευση ενός «γενναίου καινούργιου κόσμου» όπου θα κυριαρχούσαν οι καλοπροαίρετοι οργανωτές. Οι υπηρεσίες «κοινής ωφέλειας» χωρίζονται σε 4 κατηγορίες:

α) Υπηρεσίες εκπαιδευτικών μέσων- που διευκολύνουν την πρόσβαση σε πράγματα ή διαδικασίες, μέσα στα πλαίσια της τυπικής μάθησης. Μερικά απ' αυτά τα πράγματα μπορούν να εναποθηκευτούν για το σκοπό αυτό σε

βιβλιοθήκες, γραφεία ενοικίασης, εργαστήρια και χώρους εκθέσεων όπως τα μουσεία και τα θέατρα · αλλά μπορούν να χρησιμοποιούνται καθημερινά μέσα σε εργοστάσια, αεροδρόμια ή φάρμες, αλλά να γίνονται προσιτά σε φοιτητές ή μαθητευόμενους μέσα ή έξω απ' το ωράριο.

β) Υπηρεσίες ανταλλαγής ειδικοτήτων- που επιτρέπουν στα άτομα να απαριθμήσουν τις ειδικότητες που διαθέτουν, τους όρους κάτω απ' τους οποίους είναι διατεθειμένα να χρησιμοποιηθούν σαν πρότυπα για άλλους που θέλουν να μάθουν αυτές τις ειδικότητες, και τις διευθύνσεις κατοικίας τους.

γ) Υπηρεσίες επαφών- δηλαδή δίκτυα επικοινωνίας που επιτρέπουν στα άτομα να περιγράψουν αυτό που θέλουν να μάθουν με την ελπίδα να βρουν ένα σύντροφο στις αναζητήσεις τους.

δ) Υπηρεσίες ανεξάρτητων εκπαιδευτικών- οι οποίοι μπορούν να καταχωρηθούν σ' ένα κατάλογο που να δίνει την διεύθυνση και αυτο- περιγραφή του επαγγελματία, παρα-επαγγελματία και μη-επαγγελματία, καθώς και τους όρους κάτω από τους οποίους μπορούν να γίνουν προσιτές οι υπηρεσίες του.

Οι θέσεις του Illich μας επιτρέπουν να καταλάβουμε ότι οι απόψεις του για το σχολείο και την ολοκληρωτική αλλαγή της εκπ/κής διαδικασίας συνεπάγεται και την αλλαγή της κοινωνίας. Χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της κοινωνίας θα είναι η συντροφικότητα. Ως τέτοια εννοεί την αυτόνομη και δημιουργική επαφή ανάμεσα στα άτομα, καθώς επίσης επαφή των ατόμων με το περιβάλλον τους. Όλα αυτά σε αντίθεση με την εξαρτημένη αντίδραση των ανθρώπων στις απαντήσεις που τους προβάλλουν άλλοι άνθρωποι ή το περιβάλλον τους. Ο Illich θεωρεί την συντροφικότητα ατομική ελευθερία που πραγματώνεται μέσα σε μια αμοιβαία προσωπική αλληλεξάρτηση και, σαν τέτοια, αποτελεί ουσιαστική ηθική αξία.

## *Η ιεραρχία, η ψευδής συνείδηση και η αόρατη τάξη της γραφειοκρατίας μέσα στα φοιτητικά δρώμενα ως οπισθοδρόμηση του 'κινήματος'*

Βλέποντας λοιπόν τον φοιτητή εγκλωβισμένο σε ένα φαινομενικά καλλωπισμένο παρόν και σε ένα αξιοθρήνητο ουσιαστικά μέλλον, αντιλαμβανόμαστε την προσπάθεια του να υπερβεί αυτή τη κρίση, που ουσιαστικά δεν είναι αποκλειστικά δική του αλλά εντάσσεται και στη γενικότερη κρίση των πανεπιστημίων. Όμως στην προσπάθεια του να χειραφετηθεί ο ίδιος αλλά και η κοινωνία από τα δεσμά του κεφαλαίου και του κράτους, υπάρχουν ουσιαστικά κάποια εμπόδια. Εκτός από την ίδια την υπόστασή του, τα μέσα που του παρέχονται είναι μια δομή ουσιαστικά ελεγχόμενη από τον εχθρό του. Αν δεν αντιληφθούν οι επαναστατικοί κύκλοι τα ίδια τα εγγενή χαρακτηριστικά τους είτε σαν σύνολα, είτε ατομικά και αν δεν αντιληφθούν τις δομές που οπισθοδρομούν την εξέλιξή τους σε πραγματικά υποκειμένα, η κατάσταση τους θα παραμείνει στατική και Απόλυτη.

Τα εμπόδια της ιεραρχίας στις δομές των φοιτητικών κύκλων αλλά και στις συνδικαλιστικές δομές των συλλόγων τους και της αόρατης τάξης της γραφειοκρατίας που τους διακατέχει (και μάλιστα την υπερασπίζονται ασυνείδητα) αποτελούν συνάμα με την ψευδή φοιτητική συνείδηση το όπλο της κυρίαρχης τάξης. Αν η κριτική και η αυτοκριτική τους δεν εντοπίσει αυτά τα σημεία, η κατάστασή τους θα παραμείνει όπως έχει.

Η ιεραρχία εμφανίζεται είτε θεσμοθετημένη είτε φαντασιακά αναγνωρισμένη σε όλο το φάσμα των συνδικαλιστικών δομών των φοιτητών, αλλά και μέσα στους φοιτητικούς





κύκλους. Έτσι η βάση της κοινωνικής ομάδας των φοιτητών έχει ελάχιστο λόγο στα πράγματα. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι απλοί θεατές σε ένα θεατρικό των παρατάξεων, που αν και 'παίζεται' από πολλούς 'υποκριτές', ουσιαστικά καταντάει ένας χιλιόπαιγμένος μονόλογος των συνδικαλιστικών θηρίων της κάθε παρατάξης. Ο φοιτητής ή τουλάχιστον ο ευαισθητοποιημένος φοιτητής έχει στην ουσία ένα δικαίωμα, είτε να συμφωνήσει ή να διαφωνήσει με τις απόψεις των παρατάξεων. Τα Δ.Σ. των φοιτητικών συλλόγων λειτουργούν με αντίστοιχη δομή και πολλές φορές υποκαθιστούν τις γενικές συνελεύσεις των συλλόγων.



Άμεση συνέπεια της ιεραρχικής δόμησης των κύκλων και των συνδικαλιστικών οργάνων των φοιτητών είναι η γραφειοκρατική αντίληψη που κυριαρχεί στους περισσότερους φοιτητικούς κύκλους και στους συλλόγους των φοιτητών. Η γραφειοκρατία στο φοιτητικό πλαίσιο δεν εμφανίζεται τόσο δυναμικά όσο στην αστική κοινωνία, αλλά παραμένει στατική και τόσο φαινομενικά αντιπροσωπευτική ώστε να οπισθοδρομεί κάθε πρωτοποριακή και δυναμική κίνηση από την πλευρά των φοιτητών. Στην ουσία, η αόρατη τάξη της γραφειοκρατίας είναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης της φοιτητικής κίνησης και εξέλιξης, στο σημείο που το φοιτητικό στρώμα να αποτελεί καθαρά κτήμα της αντίστοιχα σύγχρονης γραφειοκρατικής τάξης της κοινωνίας.

Η τακτική κάποιων φοιτητικών 'επαναστατικών' κύκλων της αποδοχής της ιεραρχικής σιάλας, της γραφειοκρατίας και της χρησιμοποίησης της για την αλλαγή των πραγμάτων στην ουσία οπισθοδρομεί παρά αποσκοπεί στην πραγμάτωση του φοιτητικού στρώματος ως συνυποκείμενο(μαζί με την εργατική τάξη) της επανάστασης. Η λογική αυτή(της σύνδεσης των φοιτητών με την εργατική τάξη) εντάσσεται σε μια πλήρη επαναστατική συνείδηση και όχι σε μια ψευδή-φοιτητική συνείδηση.



Η ψευδής συνείδηση που έχει η πλειονότητα των φοιτητών εντάσσεται στην ατομική τους επιλογή και προτίμηση τους για το φαινομενικά ανεξάρτητο παρόν τους από το δύσκολο μέλλον τους. Όμως, «η θεαματική παρουσίαση της πραγματοποίησης στο μοντέρνο καπιταλισμό επιβάλλει στον καθένα ένα ρόλο μέσα στη γενικευμένη παθητικότητα. Ο φοιτητής δεν αποτελεί

εξάιρεση αυτού του κανόνα. Είναι ένας ρόλος προσωρινός που τον προετοιμάζει για τον οριστικό ρόλο που θα αναλάβει, ως θετικό και συντηρητικό μέσα στη λειτουργία του εμπορευματικού συστήματος. Δεν είναι τίποτα άλλο από μια μύηση.»<sup>2</sup> Βλέποντας τη φοιτητική 'επαναστατική' νεολαία ως ένα θεαματικό-διαφημιστικό όπλο του κράτους, ο φοιτητής «διοποιείται μια ψευδο-αξία που του απαγορεύει να συνειδητοποιήσει την πραγματική του στέρηση και παραμένει, εξαιτίας του γεγονότος αυτού, στο απόγειο της ψευδούς συνείδησης.»

<sup>2</sup> «Για την αθλιότητα των φοιτητικών κύκλων», Ι.Σ. Ελεούθερος Τύπος.



Ο φοιτητής δεν μπορεί να εξεγερθεί απέναντι σε τίποτα αν δεν δει κριτικά την ίδια του την υπόσταση, αν δεν κρίνει τον ίδιο του το χώρο, το Πανεπιστήμιο, και αν δεν εντάξει τον



αγώνα του στον αγώνα ενάντια στις συνθήκες της εργασίας και κατά της εργασίας της ίδιας. Αυτή η ψευδής συνείδηση των φοιτητικών κύκλων είναι το αποτέλεσμα της ίδιας της φαινομενικής αυτονομίας, ανεξαρτησίας και φαινομενικού δικαιώματος προαγωγής σε ανώτερη τάξη που βλέπει ο φοιτητής στην ίδια του την υπόσταση και στον χώρο του. Αλλά παντού όπου αρχίζει να αμφισβητείται η σύγχρονη κοινωνία, υπάρχει και ένα τμήμα της νεολαίας που εξεγείρεται και που αντιστοιχεί σε ένα τμήμα που κατέχει μια κριτική (από)στάση στην

ίδια τη φοιτητική υπόσταση.

Η ριζική κριτική του σύγχρονου κόσμου πρέπει τώρα να έχει ως αντικείμενο και στόχο την ολότητα. Πρέπει να αναφέρεται κριτικά και απομυθοποιημένα στο παρελθόν, να είναι ικανή να αποκαλύψει την κρυφή ιστορία του επαναστατικού κινήματος. Πρέπει να είναι σε θέση να κρίνει την ίδια την υπόσταση του κινήματος στο παρόν, να κρίνει τις συνθήκες και να δρα σύμφωνα με αυτές. Πρέπει να είναι σε θέση να προνοήσει κάποιες περιπτώσεις στο μέλλον.

Το φοιτητικό κίνημα πρέπει να αναπτύξει μια κριτική που να καλύπτει τις παραπάνω περιπτώσεις, πρέπει να υπερπηδήσει τα εμπόδια της οργανωτικής του δομής και τέλος πρέπει να υπερβεί την ίδια του την υπόσταση ώστε να αποτελέσει μια συνιστώσα του εργατικού κινήματος.

**«Η Ιστορία (του) πρέπει να ξαναπιαστεί από την αρχή...»**

***Είναι αντιδραστικοί όλοι οι ψηφοφόροι;  
Nein!***

Από τα συνέδρια δημιουργίας του κόμματος των Πρασίνων (τέλη δεκαετίας '70- αρχές '80) φάνηκε ξεκάθαρα η εναλλακτική- αριστερή κατεύθυνσή του. Συμμετοχή στις εκλογές, μη βία από τη μια, δημοκρατία βάσης, έμπρακτη αμφισβήτηση- διαμαρτυρία από την άλλη, συνέθεταν την κοινωνική και οικολογική πολιτική του κόμματος των Πρασίνων.

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του αντισυγκεντρωτικού χαρακτήρα, η κυκλική εναλλαγή. Παράδειγμα στην Έσση τα 4/5 των μελών ανέλαβαν καθήκοντα εκπροσώπου. Με τα ποσά των μισθών των βουλευτών χρηματοδοτούσαν εξωκοινοβουλευτικές και οικολογικές δραστηριότητες.

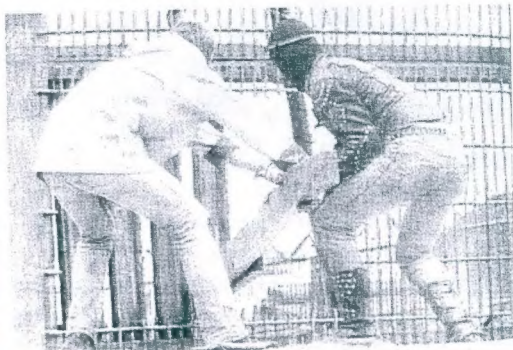
Την περίοδο 1979 - 1983 οι Πράσινοι πέτυχαν στις τοπικές εκλογές αξιόλογα αποτελέσματα, κάτι που είχε ως συνέπεια την είσοδο στα τοπικά κοινοβούλια καθώς και το 1983 στη βουλή στη Βόννη. Το κόμμα των Πρασίνων από κόμμα διαμαρτυρίας ή ακόμα και



από «αντικομματικό» κόμμα είχε μεταβληθεί σε κοινοβουλευτικό κόμμα που επιζητούσε την πολιτική και ειλογική συμμαχία με το SPD (Σοσιαλδημοκράτες).

Από την είσοδο στη βουλή της Βόννης μέχρι το τέλος της δεκαετίας το κόμμα μαστίζεται από την αντιπαράθεση των δυο κυρίων τάσεων Realos και Fundis. Οι Realos υποστήριζαν τη συνεργασία με το SPD και αποζητούσαν ένα μερίδιο εξουσίας από την αστική δημοκρατία. Τελικά επιμύράτησαν οι Realos και όχι οι Fundis (οικοσοσιαλιστές, ριζοσπάστες οικολόγοι κ.α.).

Τη δεκαετία του '80 οι πράσινοι και οι αυτόνομοι συνεργάζονται, αντιπαρά- τίθενται, συγκρούονται, αλληλο- χρησιμοποιούνται και αλληλοεμεταλ- λεύονται. Οι συζητήσεις για θέματα όπως ενεργητική και παθητική αντίσταση, μη βία και αντιβία, πολιτική ανυπακοή και σύγκρουση, νομιμότητα και συνδυασμός παρανομίας- νομιμότητας οδηγούν άλλοτε σε συνεργασίες και άλλοτε σε αντιπαράθεσεις. Πολλές φορές



παρατηρήθηκε το παράδοξο φαινόμενο για το ίδιο θέμα την ίδια στιγμή, σε άλλες περιοχές να συνεργάζονται και σε άλλες να συγκρούονται. Οι αυτόνομοι είχαν ανάγκη την υποστήριξη των Πρασίνων ενάντια στην κρατική καταστολή και οι Πράσινοι επιθυμούσαν τη συνεργασία με τους αυτόνομους και την εκμετάλλευση της συνεργασίας αυτής ως «κυρφό χαρτί» στις διαπραγματεύσεις τους στο πολιτικό πεδίο της αστικής καπιταλιστικής δημοκρατίας.

Με το πέρασμα των χρόνων προς το τέλος της δεκαετίας του '80 (και τη δεκαετία του '90 με την πλήρη μεταστροφή των Πρασίνων) το τοπίο των σχέσεων μεταξύ αυτόνομων και Πρασίνων ξεκαθαρίζει. Οι βουλευτές του κόμματος και η πλειοψηφία των αυτόνομων στην Ο.Δ.Γ. με τις ενέργειές τους και τις δηλώσεις τους οδηγούν την κατάσταση σε αδιέξοδο.

Η αντιειλογική θεώρηση των αυτόνομων είναι δεδομένη. Όμως σε περιοχές με σημαντική παρουσία αυτόνομων (π.χ. στο Δ. Βερολίνο) η Εναλλακτική Λίστα (Α.Λ.=οι Πράσινοι του Βερολίνου) συγκέντρωνε υψηλά ποσοστά στις ειλογές.

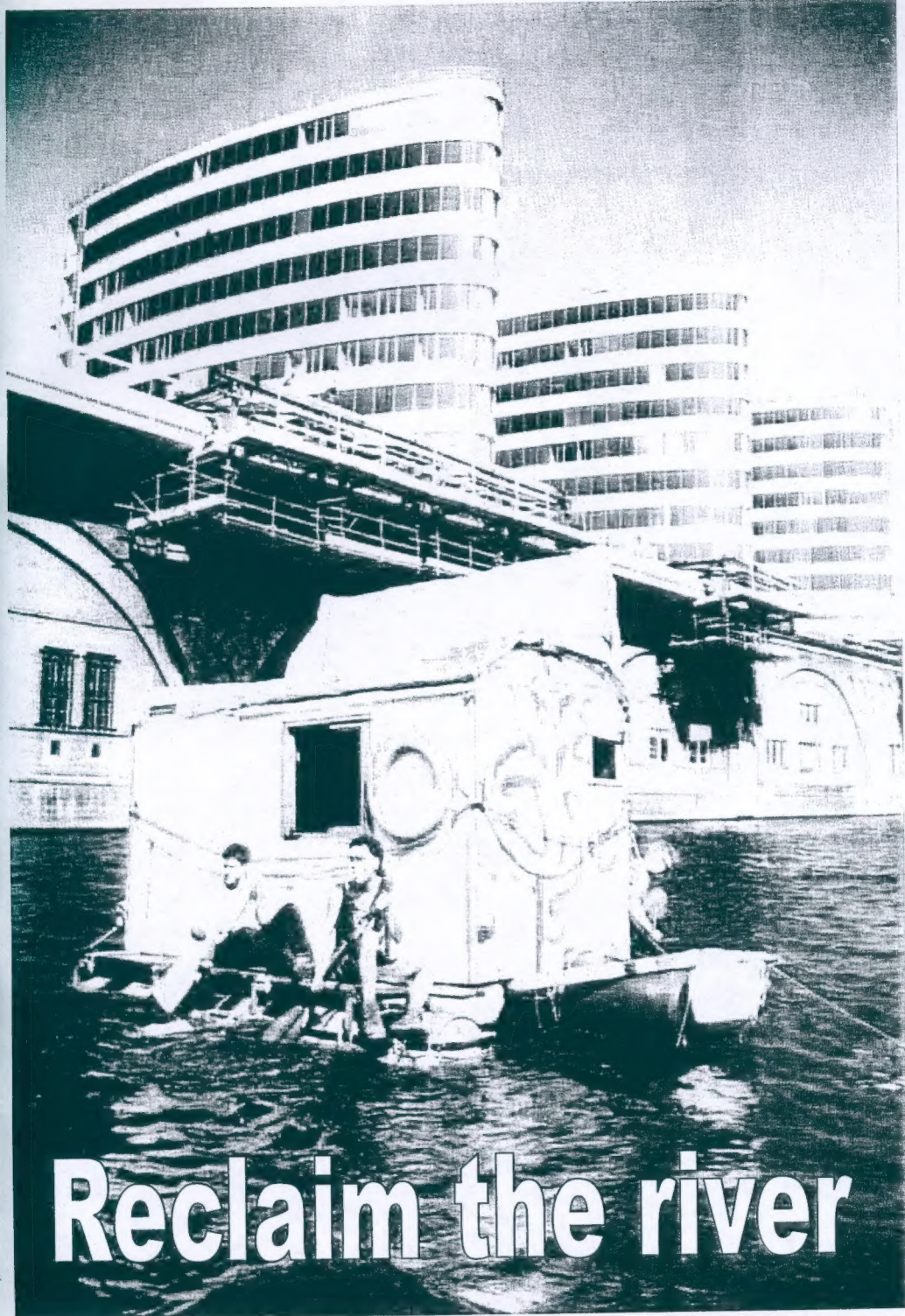
Η μεταστροφή του κοινωνικού- πολιτικού κλίματος, η απογοήτευση των ατόμων, η επιθυμία προσαρμογής στο σύστημα, το αίσθημα ματαιότητας εξαιτίας της κρατικής καταστολής και της μεθοδευμένης επίθεσης- αφομοίωσης οδήγησαν αρκετούς στη στήριξη των Πρασίνων. Συνέβαινε όμως και το αντίστροφο. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα, μέλη της Α.Λ. στο Κρόιτςμπεργκ συμμετείχαν ενεργά στις κινητοποιήσεις και στις συγκρούσεις την περίοδο 87-89.

Στο πεδίο των κοινωνικών- πολιτικών αγώνων αυτόνομοι και Πράσινοι βρέθηκαν στην ίδια πλευρά. Συγκρούστηκαν, συνεργάστηκαν και αλληλοεπηρεάστηκαν. Οι θεωρητικές διαφορές δεν εμπόδιζαν την πολιτική συνεργασία (μέχρι το 89).

Άραγε τότε οι γερμανοί αυτόνομοι τι θα απαντούσαν στο ερώτημα: Είναι αντιδραστικοί όλοι οι ψηφοφόροι;

(Πηγές: «Από τη RAF στους Πράσινους», Κομμούνα  
«Μπουρλότο και φωτιά», Ελευθεριακή Κουλτούρα)





**Reclaim the river**





Στο τέλος όλοι είδαν το θέαμα:

Πάνω σε μια τεράστια φωτιά δεμένον  
ενώ γύρω σε μυστική λιτανεία ορχούνται  
επίσημα πάλι πρόσωπα:

Ο κύριος και η κυρία προέδρου  
ο μόνιμος ανταποκριτής του Νότου  
ο υπουργός βαριάς βιομηχανίας  
ο αρχισυντάκτης της κρατικής εφημερίδας  
ο ανώτατος δικαστής μετά των τέκνων του  
ένα άγνωστο πρόσωπο που κάποια γυναίκα από  
το πλήθος ψιθύρισε: ο χωροφύλακας  
ο αρχηγός των ενόπλων δυνάμεων  
ποιητές λόγιοι επιστήμονες ιστορικοί  
ένας τυφλός με γυάλινο πρόσωπο  
πολλοί υπάλληλοι στα παρακάτω καθίσματα  
στο τέλος οι πονηροί αυλοκόλακες  
που τρομοκρατήθηκαν από το θέαμα.

Εγώ είχα χαθεί μέσα στο ταραγμένο πλήθος  
μόνος μου  
σαν νάμουνα η φωνή του.

Μ.Κατσαρός